

MELLKASI FÁJDALOM

A mellkasi fájdalomnak számos oka lehet, állhat szív vagy akár nem szív eredetű betegség is a háttérben. Mindkettő esetben azonban érdemes orvoshoz fordulni ennek kivizsgálására. Minden évben több százezer embert vizsgálnak meg emiatt Magyarországon. Szerencsére a panasz nem mindig a szívinfarktus jele.

Fotó: <https://pixabay.com/hu/images/search/mellkasi%20fájdalom/>

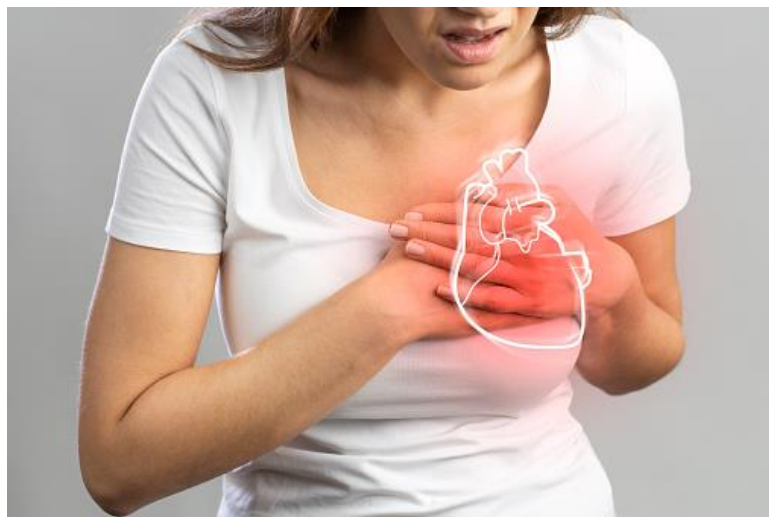
Nézzük meg először a **szív eredetű okokat**:

- A szívet ellátó artériák szűkületét elsősorban az érfal károsodása okozza. Ennek leggyakoribb oka, hogy zsíros lerakódások halmozódnak fel az érfalban (**érelmeszesedés – atherosclerosis**), amelyek egyrészt beszűkítik az eret, másrészt növelik az éren belüli véralvadás veszélyét. Az **ér beszűkülése** csökkenti a szív vérellátását, ez pedig mellkasi fájdalomhoz vezet.
- Fizikai aktivitás, illetve pszichés stressz esetén nagyobb a szív oxigénigénye, a szíveredetű **angina pectoris** is rendszerint ilyenkor jelentkezik. (Az angina pectoris típusosan a bal mellkasfélben, a szegycsont mögött jelentkezik. A fájdalom nyomó, szorító jellegű, mintha prés alatt lenne a mellkas. Az angina pectoris tüneteként a fájdalom kisugározhat a bal vállba, karba. A betegek sokszor a torkukban és az állkapcsukban is égő fájdalmat éreznek, és hátba kisugárzó fájdalom is felléphet.) Ha a

fájdalom néhány percen belül megszűnik, az annak a jele, hogy a vérellátás időközben megjavult, illetve a szív alkalmazkodni tudott a csökkent ellátáshoz. Ezt a típusú fájdalmat az egyes szívbetegségekre adott nitrátok (pl. nitroglicerin) is enyhítik.

- Amennyiben a fájdalom tovább fokozódik, előfordulhat, hogy **szívinfarktus** alakul ki. (Ilyenkor a nitrátok is hatástalanok.) Szívinfarktus során a véráramlás elhúzódó zavara miatt az adott ér által ellátott szívizom részben vagy egészben elpusztul. Abban az esetben gyanakodhatunk infarktusra, ha néhány percnél tovább fennálló nyomás vagy szorító érzés alakul ki a mellkasban. A fájdalom kisugározhat a hátba, a nyakba, az állkapocsba, a vállba, a karba, különösen a baloldalon. Emellett a beteg érezhet légszomjat, izzadást, szédülést és hányingert is. Utóbbi tünetek előfordulhatnak mellkasi fájdalom nélkül is (főleg idős és cukorbeteg egyéneken).

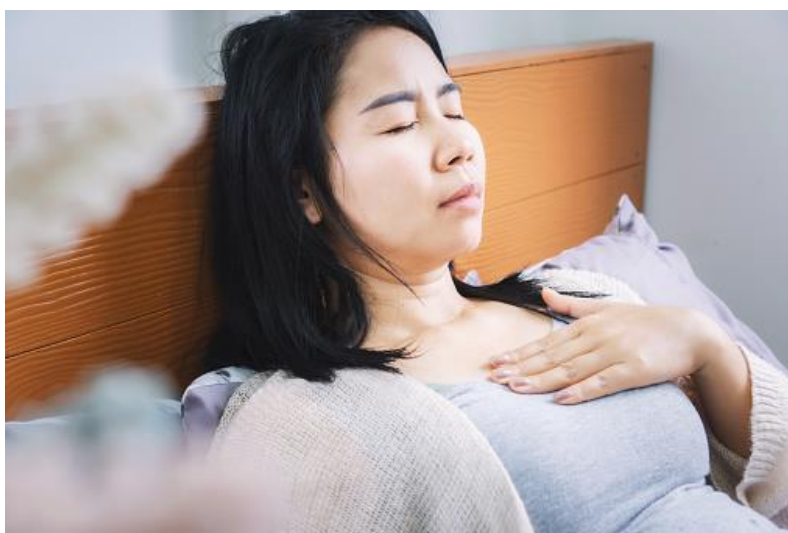

Fotó: <https://pixabay.com/hu/images/search/szívinfarktus/>

- Más szív, illetve keringési problémák is okozhatnak mellkasi fájdalmakat. Ilyen például a **szívet** körülvevő **burok gyulladása (perikarditisz)**, ami általában vírusos fertőzést követően alakul ki. A perikarditisz éles, szúró mellkasi fájdalommal jár, emellett láz és rossz közérzet is társulhat a betegséghez.
- Az angina pectoris (ld. fent) igen ritka, de életveszélyes oka lehet az aorta (a szív bal kamrájából kilépő főartéria) szakadása. Egy másik ok lehet a szívet vérrel ellátó artériák, a koszorús erek kóros összehúzódása (**spazmus**), ami változó mértékű mellkasi fájdalommal járhat. A koszorús erek maguktól is összehúzódhatnak, de a nikotin vagy a koffein is elősegítheti az úgynevezett spazmust.

Mellkasi fájdalmat azonban több, szívtől független ok is eredményezhet, íme néhány ezek közül a teljesség igénye nélkül:

- A **gyomorégés** kapcsán kialakuló mellkasi fájdalom általában étkezés után alakul ki és órákon keresztül fennáll. A gyomorban található sav fájdalmas, égő érzést okozhat a szegycsont mögött. Gyakran ezt savanykás ízérzet követi, különösen akkor, ha a gyomortartalom túlságosan könnyen vissza tud áramlani a nyelőcsőbe (ld. refluxbetegség – erről egy korábbi cikkünkben már írtunk részletesen). A tünetek gyakrabban és erőteljesebben jelentkeznek, ha valaki elhízott, előre hajol vagy lefekszik.

Fotó: <https://pixabay.com/hu/images/search/reflux%20/>

- A **nyelőcső megbetegedései** is járhatnak mellkasi fájdalommal. Ezek közé tartozik például a ritkán előforduló *nyelőcsőspazmus*, melynek során azok az izmok, amelyek normális esetben lejuttatják a táplálékot a szájból a gyomorba, nincsenek összehangolódva, ezért fájdalmas izomgörcsök alakulhatnak ki.
- A **pánikrohamra** hajlamos egyéneken időszakosan intenzív félelem, mellkasi fájdalom, gyors szívritmus, légszomj, szapora lélegzés (*hiperventiláció*) és nagyfokú izzadás alakul

ki, amely könnyen összetéveszthető a szívinfarktussal. A pánikroham valójában a szorongásos betegségek egyik formája.

- A mellkasfalat belülről és a tüdőt kívülről borító kettős hártya gyulladásakor éles, lélegzetvételre, illetve köhögésre fokozódó mellkasi fájdalom jelentkezik. A **mellhártyagyulladás** hátterében számos ok állhat, például **tüdőgyulladás** és bizonyos autoimmun betegségek, de előfordulhat önállóan is vírusos eredettel.
- A **bordák sérülése, törése**, valamint az idegek sérülése szintén mellkasi fájdalmat eredményez, ami egy jól azonosítható helyen jelentkező éles fájdalomként jellemezhető.
- **Tüdőembólia.** Tüdőembóliáról beszélünk akkor, ha egy vérrög bekerül a tüdőt ellátó valamelyik artériába és elzárja a vér útját. Ez az életveszélyes állapot hirtelen éles mellkasi fájdalommal indul, amely mély lélegzetvételre vagy köhögésre fokozódik. Tünetei: légszomj, gyors szívverés, szorongás, gyengeségérzés. (Gyakran véres köpet ürül.) Tüdőembólia ritkán alakul ki jól azonosítható rizikótényezők nélkül, ilyenek a közelmúltban végzett műtét, a tartós ágynyugalom és a vér fokozott alvadékonysága (*trombózishajlam*).
- Ha a mellkasfal vagy a tüdő kilyukad, levegő juthat a mellhártya két lemeze közé, és úgynevezett **légmell** alakul ki. A tüdő ilyenkor összeesik, ami súlyos légzési zavarhoz vezet és erős fájdalommal jár, ha pedig mindkét tüdőt egyszerre érinti, halálos.
- A mellkasi fájdalom visszavezethető olyan betegségekre is, melyek tulajdonképpen nem közvetlenül a mellkasban elhelyezkedő szerveket érintik. Mellkasi fájdalmat okozhat például a **hasnyálmirigy gyulladása** vagy az **epehólyag betegségei**. Nagyon sok esetben a mellkasi fájdalmat **izom-, ízületi, csont- vagy idegproblémák** okozzák, például a bordát érő sérülések (ezek is általában lélegzetvételkor vagy köhögéskor okozhatnak éles fájdalmat), izomhúzódások, zúzódások is.
- Meglepő módon, **vírusfertőzés** is okozhat mellkasi fájdalmat, pl. az **övsömör**nél éles tünetek jelentkeznek még azelőtt, hogy a jellegzetes deréktájéki kiütések megjelenének.
- Sajnos nem szabad elfeledkeznünk napjaink leggyakoribb betegségéről, a **COVID-19** megbetegedésről, amely szintén okozhat mellkasi fájdalmat. Előfordul, hogy enyhe lefolyású koronavírus betegség után jelentkezik mellkasi fájdalom, mint poszt-COVID szindróma. Minden esetben érdemes felkeresni a háziorvost az esetleges szövődmények elkerülése miatt.

Fentiekből is látszik, hogy az esetek mintegy 25-30 százalékában nem kardiológiai problémák okozzák a mellkasi fájdalmat. A fájdalomokozó ugyanis bármelyik olyan szerv lehet, amely a mellkasban helyezkedik el, például a tüdő, a nyelőcső vagy a légcső, a bordák, a mellhártya, a

bordaközi izmok. Emellett pedig számos helyről "átsugározhat" a mellkasba a fájdalom, például akár a hátból is, illetve lehet pszichés eredetű is.

Fotó: <https://pixabay.com/hu/images/search/mellkasi%20fájdalom/>

A mellkasi fájdalom lehet éles, szúró vagy tompa, jelentkezhet hullámokban vagy állandóan. Az ilyen fájdalommal mindenképpen orvoshoz kell fordulni, mert a kiváltó okot lehet, hogy könnyen lehet orvosolni, de a fájdalom akár életveszélyes problémát is jelezhet.

Világszerte a mellkasi fájdalom a lakosság 20-40%-át érinti.

Bárki, aki mellkasi fájdalmat és légzési nehézséget tapasztal, menjen kórházba, vagy hívjon sürgősségi orvosi segítséget!

A sürgősségi segítséget igénylő tünetek a következők:

- nyomás érzés a szegycsont környékén,
- mellkasi fájdalom, amely az állkapocsra, a bal karra vagy a hátra is kiterjed,
- zavartság,
- gyorsuló szívverés,
- szapora légzés.

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Forrás: https://www.webbeteg.hu/cikkek/sziv_es_errendszer/276/mellkasi-fajdalom

<https://www.webbeteg.hu/cikkek/szivinfarktus/10197/angina-pectoris>

https://www.hazipatika.com/napi_egeszseg/belgyogyszer/cikkek/mellkasi_fajdalom_mi_ok_ozhatja

<https://www.medicalnewstoday.com/articles/321650>

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.